

ΤΑΞΙΔΙ

Παράγγειλα τοῦ Καουστέζη γελάδα πρὶν νὰ φύγω,
νὰ μηνι γάλα δέκα σίρ, βαριὰ καλκονιανά,
νὰ πίνουν τὰ παιδιά πολὺ, οἱ παραμάνες; Ήγα,
νὰ πλέγει κι' ἄλλος μας κανεῖς σὰν τύχει και πινά.
Κι' ἔφερες, γάλα σου Καουστέζη,
γελάδα μὲ μοσκάρι.
Μιάσσυν, καημένε Θοδωρῆ,
σὰν ηλιος και φεγγάρι.

Και ζημερώνει ή πρώτη ἀργή, και νά φευγὴ μεγάλη
θουνές «Τ' ἀρρωστο παιδί τερχάτε τὶ πανά!»
«Ενα ποτήρι ἀρπάζω ἑγό, κανάτια ἀρπάζουν ἄλλοι,
μὲ μιὰ γαβάθα ἀ' τὶς βαθίς ή ἄγια ξεκινά.

Μέσ' στὸ βατόρι, Καουστέζη,
ἄλλοι θὰ πιούμε γάλα.
Ποῦ 'σαι, καημένε Θοδωρῆ,
νὰ πιεῖς κι' έσυ μὲσα στάλα;

Κι' ἀπὸ μακριὰ ξανογύονμε στὴν πλάση τὴν γελάδα
ποὺ κάπως δείχνει στὴ ματιὰ σὰ νὰ μᾶς καρτερεῖ. . .
Κι' ἀρμέγονμε δλοι ἀρμέγονμε μὲ ζήλο στὴν ἀράδα,
μὲ ἀφτὴ μονάχα μὰ κλωτσά μᾶς φίλεψε γερή.

Φοροῦμαι κι' ἄλλες, Καουστέζη,
μήπως κλωτσά μᾶς βρέξει.
Ποῦ 'σαι, καημένε Θοδωρῆ,
νὰ φᾶς κι' έσυ πέντε έξη;

Κι' είπε τὰ χελιά γλέφοντας δι μάγερας μὲ γάρη
ποὺ σὰν πρησμένη ή σεβαστὴ τοῦ πρέβαλλε κοιλιά
«Διαβόντον ἀλήθια σατανᾶς ἀφτό ται τὸ μοσκάρι
»ἄλλο εὸ γάλα τεργατεῖς στὴ στεργή σταλά.»

Τρέχουν τὰ δάκρια, Καουστέζη,
σὰν τὸ νερὸ τῆς βρόνης.
Ποῦ 'σαι, καημένε Θοδωρῆ,
νὰ μᾶς παρηγορήσεις;

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ ΣΕΡΤΑΡΙΑ

Ο ΣΤΙΧΟΣ

«Ο στίχος είναι ιερὸ πρᾶμα!» "Ελεγε μὰ φορὰ δι Ψυχάρης. Και τόσο βαθιὰ μοῦ ἐντυπώθηκε δι φιλοσοφικὸς ἐκεῖνος ἀφορισμὸς, ποὺ σὰ μονοικὴ ἀπὸ τότες ἀντιλαλεῖ μὲς στὸ νοῦ μοι. Και τὸ λέω και τὸ ξαναλέω. «Ιερὸ πρᾶμα δ στίχος».

Ο καλὸς δ στίχος βέβαια δχι δ ἀχαμνός. Αδὲς είναι ιεροσύνη.

Τι είναι ποὺ μᾶς τὸν κάμνει ιερὸν ἔνα στίχο,
ἔνα δίστιχο, ένα ποίημα; Αραγες τὸ μέτρο; Ο

ενθύμος ; τὸ πελεκημένο, τὸ τοργεμένο τὸ λεχινό ;
Τίποτις ἀπ' οὐτά. Αδέτα δλα είναι δοριφόροι τοῦ ἀστρού ποὺ λαμπρένει και θερμαίνει τὸ ποίημα — τῆς ἀδάνατης τῆς 'Α λήθειας.

Μὲ τὸ γὰ παραστάνη πιστά δ, τι ἔχει ἔξοχο κ' εὐγενικὸ δι ἀνθρωπίνος δ νοῦς, γίνεται ίερὸς ἔνας στίχος.

Δύσκολη τέτοια παράσταση. Τόσο δύσκολη, ποὺ καλύτυχος δ ποιητής ποὺ κατορθώνει στὴ ζωή του νὰ γράψῃ μερικοὺς ίεροὺς στίχους!

Ο ἴδιος, ἀν είναι ἀληθινὸς ποιητής, ἀν ἔχῃ δηλαδὴ δ νοῦς τού ὑλικὸ κατάλληλο γὰ ποράσταση, τὸ νούθερει πὼς κάθε τον ἔργο είναι ἀπλὴ δοκιμή, ἀπλὸς ἀγώνας γιὰ νὰ παρασταθῇ ἀπέρια ή ἀλήθεια.

Γράφει ὅμορφο στίχο, κι ὡς τόσο κάτι τοῦ λεπτοῦ. Αντὸ τὸ κάτι πρέπει νὰ βρεθῇ, αὐτὸ τὸ μικρὸ τὸ σούφρωμα ή τὸ χανῆ ἀπὸ τὴν ἡρεμη τὴν ἐπιφάνεια ποὺ καθεφτίζει τὸν ποιητικὸ στοχασμό του. Οχι γιὰ νὰ γίνη ὡραῖος δ στίχος, μόνο γιὰ νὰ ιστορήσῃ ἀλάθευτα τὴν ἀλήθεια, και νὰ γίνη ὡραῖος. Μιὰ μονάχη κάποιο λέξη, σ' ἀποτὴ θέση βαλμένη, τὴν ταράζει και τὴ σαλεύει τὴν ἐπιφάνεια, τὴν χαλαρεύει τὴν πιστὴ παράσταση. Κάθεται λοιπὸν δ ποιητής και σπουδάζει, σπουδάζει ὥσπον νὰ βρεῖ τὴ θέση ποὺ χρειάζεται ή λέξη στὸ μωσαϊκό του, γιὰ νὰ δώσῃ τὸ νότημα μὲ τὴ δύναμη και μὲ τὸ χρῶμα ποὺ τοῦ ἀξίζει.

Άλλοτες πάλε δὲν είναι ή θέση, μόνο ή ἰδιαί ή λέξη ποὺ χρειάζεται. Η λέξη ὑπάρχει, ἐπειδὴ ὑπάρχει τὸ νότημα. Μέρες περγοῦντε, κ' ή λέξη δὲν βρίσκεται. Ερχεται δύμας ή δρα τῆς, και προβάλλει σὰ διαμάντι και πάρει τὴ θέση της στὸ ιερὸ τὸ καλλιτεχνημα.

Έτοι δούλευε τὸς στίχους του δ ἀδάνατος δ Σολωμός! Και τὸν ἔχονμε ἀπόδειξη τρανὴ πώς τὸ σύστημα τοῦ νὰ πελεκάψῃ δ ποιητής μὲ ἐπομονὴ τὸ σύχο του δηνις νὰ τινάζει σὰν πυροτέχνημα, κι ἀν είναι κι ἀδούλευτος, δὲν είναι κοινόριο σύστημα, μάθως θέλοινε νὰ ποῦνε μερικοὶ σημερινοὶ ἀδῶ στὴ Αὔση, μόνε παμπάλαιο καθὼς ή τέχνη. Οι μικροδουλεῖες νάρυουν τὸ τέλειο, είπε δ Μιχαήλ Αγγελος, «ὅμως τὸ τέλειο μικροδουλεῖα δὲν είνοι». Και τὸ διάτοιχο στήνει τὸ ποιητικό σύστημα τοῦ Σολωμοῦ.

Μιὰ ἀπὸ τὶς χερότερες ψῶρες τῆς σημερινῆς ἐποχῆς είναι και τὸ πολὺ τὸ διάβασμα. Αρρώστια τοῦ νοῦ, και τὸ σύμτωμά της, πολυμάθεια δίχως κείση. Αγαπητοὶ μου νέοι, κι ἀγαπητότερες μους κοπέλες, μήπη ποραδιοβάζετε. Ρίξτε τα στὸ γιαλό τὰ χαδεμένα

λας, τάχγαρε ἀπαράλλαχτα καὶ τοῦ 'Αντρέα, γιατὶ ἀρδότους ἀποχαιράτησε τὴν Κατινόυλα τὶς δεκατρεῖς τοῦ Φλεβάρη, ἐπιασε δ ἀδρωπὸς ἀλληλογραφία μὲ τοὺς γιατρούς, ποὺ δὲν τέλειωνε. Ο κ. Κούρης τοῦ ζεδιάλιζε πώς τὰ περισσότερα μπήκανε σὲ τάξη, πώς τίποτα δὲν είναι, πώς δ κίντυνος είναι ή φύσικα, δ σοβαρὸς δ κίντυνος. Τὴ λέξη κίντυνος τὴν ἔβαζε δ κ. Κούρης, κι δ 'Αντρέας τὸ γνώριζε πώς δὲ βάζουν οἱ γιατροὶ τέτοια λέξη στὰ μπόσικ. Τὸ πρήξιμο, νὰ μήν τὰ πολυλογοῦμε, μποροῦσε νὰ κατανήσῃ σωστὸ πνίξιμο. Απελπισμένος δ 'Αντρέας, μὰ ὡς και στὴν ἀπελπισιά του ἐνέργητικός, είπε νὰ φωτήσῃ τὸν κ. Χουτάρη, νὰ τὸν παρακαλέσῃ, νὰ τοῦ καταδειξῃ σὲ τὶ θέση δεινὴ βρισκότανε ή ἀξέρωση, κι δ Χουτάρης νὰ στοχαστῇ κανέναν τρόπο νὰ τὴν σηκώσῃ τὸ πρήξιμο, ἀφοῦ τὸ πρήξιμο τὸ φέρεινε τὰ φάδια. Στὴν ἀρχὴ κιόλας δ κ. Χουτάρης τοῦ εἰχε δηλώσει φητά πώς τὰ φαδιογράφηματα, και νὰ μήν τὴ γιατρέβανε ἀκόμη, ἀδένατο νὰ τὴν βλάψουνε. Νά ποὺ δὲν τὴν γιατρέβανε κι ὁλότσον νὰ πού τὴν βλάψται.

Ο κ. Χουτάρης τὸ πῆρε ἀνάποδα θύμωσε. Και τὶ μποροῦσε δλλο νὰ κάμη παρὰ νὰ θυμώσῃ; Νὰ τοῦ πῆ πώς ημαρτο κ' ἔφταιξε; Οχι. Λογικά ἐπερπε νὰ θυμώσῃ. Τοῦ ἀποκρίθηκε ξερὰ πώς τὰ φαδι-

σας τὰ φοινάτου. Σὰν κάθετε τὸ βράδυ, ἀπὸ τὸ μούς μωρολογιά, διαβύσσει μερικοὺς καλοὺς στίχους. Όριστε ένα δίστιχο γιὰ μιὰν δρχή, παραμένει κατὰ τόχη ἀπὸ τὸ Σολωμό. Ηγήτε μοι ἀ δὲν κρίβη τόμος φοινάτου μέσα του.

·Κι δταν ἀκούγω δῖπο παιδὶ κοντά μου
Μά ν εν τη νά λέη, μοῦ σκίσσει ή καρδιά μου.

(1894) ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΠΕΡΑ...

Τὰ δάχτυλά σου ἀψύδυμο φτεράνουν τὸ πάνω και καρδιοχτύπι αγέλητο μοῦ παίρνει τὴν ψυχὴ μου πέρ' αρ' τὶς ἔγγονες τὶς μικρές τῆς ζήσης τῆς οικοδόμητας, τόσο γλυκά, τοὺς γλυκά, ποὺ ορίνει μον κ' ή ἀνάσα.

Κι οι σεργάτες εἰς χλωμὲς μυστηριακὰ μοῦ λένε νὰ πιῶ δλο τὸ ἀπομένωμα τῆς διάφανης ψυχῆς σου και μέσ' στὶς ἀρμονίες σου νὺ σὲ καληνωρίσω μὲ μαναρίς ἀλημονίας και λιτανεῖς ἀγάπης

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο δρόμος Ζήνωνικαὶ πουλιούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ένα και 1,25 φρ. χρ. γιὰ τὸ ἔκατερικό, τάκσιλονα διελίτια : τοῦ ΨΥΧΑΡΗ «Τόνειρο τοῦ Γιαννίδη — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ηλιος και Φεγγάρι»—τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ Ἐκπαιδευτικὴ μχλαρίτηντρα—τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ιστορία τῆς Ρωμιοσύνης», «Μαζώχτρα και Βρευκόλακας» και «Νησιώτικες Ιστορίες»—τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οι σκιές μου»—τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «τὸ Ανεγκτίμητο» (δράμα)—τοῦ ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία και Πιστιδία», —τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Η ματιά»—τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοὶ καὶ πελαμένοι» και «Ο 'Ασωτος» (δράματα)—τοῦ ΛΟΓΓΟΥ «Δάρνης και Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερίδη)—τοῦ ΕΥΡΙΠΙΔΗ «Η Μήδεια» (μεταφρ. Περγιαλίτη)—τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «Δλας» (επαφρ. Ζήτιμου Σίδερη).

Η ΙΑΙΑΔΑ μετεφρασμένη, ἀπὸ τὸν 'Αλεξ. Πάλλη, δρ. 2 και φρ. χρ. 2 1/2 γιὰ τὸ εξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. 'Αλεξάνδρας Παπαμόσκου, χρυσοδεμένες, δρ. 1 1/2 και φρ. χρ. 2 γιὰ τὸ έκωτερικό.

Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ιμβοὶ και 'Ανάπαιστοι»—«Τρισεύγενη»—«Γράμματα»—«Ασάλευτη Ζωή», δρ. ἀντὶς 12 ποὺ πουλιούνται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Γιὰ τὶς ἐπαρχίες τ.50 και γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ 7 φρ. χρ. δίγως ἀλλο ἔξοδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά. — 'Ο οιδεκάλογος τοῦ Γύρτου», 3 δραχμές.

Τοῦ ΙΔΑ «Μαρτύρων και ήρωών αίματα» δρ. 2.

Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλευτολογίας (δρ. 1) — Κριτική τοῦ ἀδόλου λογισμοῦ τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δασμολογικὸ ζήτημα στὴν 'Αγγλία (λεπτὰ 50)

περιπλοκές, τρομερές δλες τους, μπορεῖ νὰ βροῦνε ἀπὸ τὴ φύσικα. Μὲ οἱ πικίντυνες περιπλοκές δὲν φανήκανε ώς τὰ τώρα και ἀπίθανο νὰ φανοῦνε. Ή φουσκωφύμωση, μάλιστα, σταν ἡ φύσικα μνήσκει φαρδιοσυνιχτη, δπως τὶς κυρίας Κατινόυλας, είναι ἀρρώστια τοπική, δίχως καμιὰ χαραχτηριστικὴ ἀντίθεση χαράντων στὸν οργανισμό. Τὸ πιὸ